

אור הגנוז / חנוכה

שפת אמת בראשית לחנוכה - איתא ברוקח כי הל"ו נרות חנוכה מול הל"ו שעות שהאיר אור הגנוז בששת ימי בראשית ע"ש. א"כ נראה שגם חנוכה הוא מאור הגנוז והוא מאיר בתוך החושך הגדול זהו שרמזו שמאיר מסוף העולם ועד סופו שאין העולם וסתר עומד נגד זה האור כי העולם נק' הטבע שהוא מעלים ומסתיר האור. אבל אור הראשון ה' מאיר בכל אלה ההסתרות וגנוז לצדיקים. וע"ז כתיב זרח בחושך אור לישרים. וכ' העם ההולכים בחושך ראו אור גדול. ואותו הדור בימי יון הרשעה הלכו בחושך כמ"ש חז"ל וחושך זה יון שהחשיכו עיניהם של ישראל ומ"מ אותו הדור מסרו נפשם והלכו בעבודת השי"ת גם תוך החושך. לכן זכו שהאיר להם מאור הגנוז ונשאר הארה מזה האור לימים השפלים בכל שנה ושנה. וכל עובד ה' צריך לשמח בימים הללו שיש בהם הארה מאור הגנוז בעבודת השי"ת שכן עיקר כוונת הרשעים ה' להשכיחנו תורת ה' וחוקיו ונרות חנוכה מביאים זכירה:

בראשית רבה (וילנא) פרישת בראשית פרישה ג - ר' שמעון בן יהוצדק שאל לרבי שמואל בר נחמן א"ל מפני ששמעתי עליך שאתה בעל אגדה מהיכן נבראת האורה, א"ל מלמד שנתעטף בה הקדוש ברוך הוא כשלמה והבהיק זיו הדרו מסוף העולם ועד סופו, אמרה ליה בלחישא, א"ל מקרא מלא הוא (תהלים קד) עוטה אור כשלמה, ואת אמרת לי בלחישא, אתמהא, א"ל כשם ששמעתי בלחישא כך אמרתיה לך בלחישא, א"ר ברכיה אלולי שדרשה רבי יצחק ברבים לא היה אפשר לאומרה, מקמי כן מה היו אמרין, רבי ברכיה בשם ר' יצחק אמר ממקום בית המקדש נבראת האורה, הה"ד (יחזקאל מג) והנה כבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים, ואין כבודו אלא בהמ"ק כמד"א (ירמיה יז) כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו וגו'.

בראשית רבה (וילנא) פרישת בראשית פרישה ג - ויקרא אלהים לאור יום לא הוא אור ולא הוא יום אתמהא, תני אורה שנבראת בששת ימי בראשית להאיר ביום אינה יכולה שהיא מכה לגלגל החמה, ובליה אינה יכולה, שלא נבראת להאיר אלא ביום, והיכן היא, נגנזה והיא מתוקנת לצדיקים לע"ל שנאמר (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים,

בראשית רבה (וילנא) פרישת בראשית פרישה יא - א"ר יהודה בר רבי סימון אור שכרא הקדוש ברוך הוא ביום ראשון אדם צופה ומביט בו מסוף העולם ועד סופו כיון שהסתכל הקדוש ברוך הוא באנשי דור המבול ובאנשי דור הפלגה שמעשיהן מקולקלין, עמד וגנזה והתקינה לצדיקים לעתיד לבא, ומניין שגנזה שנאמר (שם /איוב/ לח) וימנע מרשעים אורם וזרוע רמה תשבר, ומניין שהתקינה לצדיקים לעתיד לבא שנאמר (משלי ד) וארח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום, ר' לוי בשם רבי זעירא אמר ל"ו שעות שימשה אותה האורה, שנים עשר של ערב שבת, וי"ב של לילי שבת וי"ב של שבת, כיון ששקעה החמה כמ"ש התחיל החושך ממשמש

תלמוד בבלי מסכת נדה דף ל עמוד ב - דרש רבי שמלאי: למה הולד דומה במעי אמו - לפנקס שמקופל ומונח. ידיו על שתי צדעיו, שתי אציליו על ב' ארכובותיו, וכ' עקביו על ב' עגבותיו, וראשו מונח לו בין ברכיו, ופיו סתום וטבורו פתוח, ואוכל ממה שאמו אוכלת, ושותה ממה שאמו שותה, ואינו מוציא רעי שמא יהרוג את אמו. וכיון שיצא לאויר העולם - נפתח הסתום ונסתם הפתוח, שאלמלא כן אינו יכול לחיות אפילו שעה אחת. ובר דלוק לו על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו, שנאמר +איוב כ"ט+ בהלו נרו עלי ראשי לאורו אלך חשך. ואל תתמה, שהרי אדם ישן כאן ורואה חלום באספמרא. ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותן הימים, שנאמר +איוב כ"ט+ מי יתגני כירחי קדם כימי אלוה ישמרני, ואיזהו ימים שיש בהם ירחים ואין בהם שנים - הוי אומר אלו ירחי לידה. ומלמדין אותו כל התורה כולה, שנאמר +משלי י"ד/ד'+ ויורני ויאמר לי יתמד דברי לכת שמור מצותי וחי, ואומר +איוב כ"ט+ בסוד אלוה עלי אהלי, מאי ואומר? וכי תימא נביא הוא דקאמר - ת"ש: בסוד אלוה עלי אהלי. וכיון שבא לאויר העולם - בא מלאך וסטרו על פיו, ומשכחו כל התורה כולה, שנאמר +בראשית ד'+ לפתח חטאת רובץ. ואינו יוצא משם עד שמשביעין אותו...